

ВОДНЕВИЙ ПОКАЗНИК (pH) РОТОВОЇ РІДИНИ У ДІТЕЙ З КАРІЄСОМ ФІСУР ПЕРШИХ ПОСТІЙНИХ МОЛЯРІВ

Іванчишин В.В., Стадник У.О.

Львівський національний медичний університет імені Данила

Галицького, м. Львів

Вивчення водневого показника завжди привертало пильну увагу, оскільки це є основним механізмом підтримки гомеостазу мінеральних компонентів ротової рідини (Ковач І.В. и соавт., 2005; Стадник У.О. та співавт., 2016). Видима демінералізація емалі спостерігається при рН ротової рідини $<6,0$ (Тирса О.В., 2000; Леонтьев В.К. и соавт., 2007; Воевода Е.А., 2014). рН ротової рідини у карієсрезистентних осіб, в середньому, становить $7,25$ (Кулигіна В.М., Курдиш Л.Ф., 2010; Скрипкина Г.И., 2011).

З метою вивчення концентрації іонів водню (рН) ми здійснили дослідження ротової рідини у 162 дітей віком 6-8 років у залежності від стану фісур перших постійних молярів: 64 дитини були з інтактними фісурами, а 98 дітей – з карієсом фісур.

Результати дослідження свідчать, що показник рН ротової рідини, в середньому, є нижчим у дітей з карієсом фісур ($6,35 \pm 0,13$) у порівнянні з дітьми з інтактними першими постійними молярами ($6,77 \pm 0,11$, $p < 0,02$).

При аналізі отриманих результатів у віковому аспекті встановлено, що у дітей 6-річного віку з інтактними фісурами рН ротової рідини є наближеним до нейтрального. При розвитку карієсу фісур спостерігається зниження цього показника ($p < 0,02$). У дітей 7-річного віку з карієсом фісур перших постійних молярів значення водневого показника становить $6,36 \pm 0,15$, це значно нижче у порівнянні з дітьми з інтактними фісурами ($p < 0,02$). Подібна тенденція спостерігається й серед дітей віком 8 років:

значення рН ротової рідини становить $6,21 \pm 0,12$ у дітей з карієсом фісур проти $6,76 \pm 0,13$ у дітей з інтактними фісурами ($p < 0,01$).

Окремо ми провели дослідження водневого показника у дітей з карієсом фісур перших постійних молярів у залежності від інтенсивності карієсу тимчасових зубів та з урахуванням віку. Для цього дітей було поділено на дві групи: I-у групу склали 42 дитини з інтенсивністю карієсу $kp < 5$ зубів, у II групу ввійшли 56 дітей з $kp \geq 5$ зубів.

Встановлено, що у дітей з інтенсивністю карієсу тимчасових зубів $kp < 5$ водневий показник є наближеним до нейтрального і становить, в середньому, $6,48 \pm 0,14$, натомість у групі дітей з ураженими фісурами перших постійних молярів та $kp \geq 5$ зубів його значення знижується і становить вже $6,22 \pm 0,12$, ($p > 0,01$).

Аналіз рН ротової рідини в залежності від віку показав, що у дітей з карієсом фісур та $kp < 5$ зубів віком 6 років рН становить, в середньому, $6,72 \pm 0,13$, натомість у дітей з ураженими фісурами перших постійних молярів та $kp \geq 5$ зубів він знижується і складає $6,26 \pm 0,11$ ($p < 0,001$).

При порівнянні значень водневого показника ротової рідини у дітей віком 7 років виявлено його зниження в обох обстежуваних групах ($p > 0,01$). У дітей 8-річного віку спостерігаються подібні результати: у дітей з інтенсивності карієсу < 5 тимчасових зубів його значення становить $6,25 \pm 0,12$, що є вищим у порівнянні з дітьми, інтенсивність карієсу у яких складає ≥ 5 тимчасових зубів ($p > 0,001$).

Таким чином, отримані результати показали, що у дітей з карієсом фісур перших постійних молярів рН ротової рідини є значно нижчим у порівнянні з дітьми, фісури яких не уражені карієсом. З віком значення водневого показника змінюється у бік кислого середовища, що також сприяє розвитку демінералізації твердих тканин зубів. У дітей з низькою інтенсивністю тимчасових зубів значення рН ротової рідини є наближеним до нейтрального, а у дітей з $kp \geq 5$ зубів цей показник знижується в бік

кислого середовища. Такі результати свідчать про те, що кисле середовище ротової рідини є вагомим чинником розвитку карієсу зубів у дітей.